

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Dagmar Nygrínové a soudců Mgr. Aleše Roztočila a JUDr. Jiřího Pally v právní věci žalobce: **P. T.**, zast. Mgr. Pavlem Motlem, advokátem, se sídlem Jaselská 1391, Mladá Boleslav, proti žalovanému: **Krajský úřad Středočeského kraje**, se sídlem Zborovská 11, Praha 5, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Praze ze dne 16. 1. 2013, č. j. 51 A 13/2012 – 37,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **s e z a m í t á**.
- II. Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

I.

Přehled dosavadního řízení

[1] Žalovaný rozhodnutím ze dne 15. 8. 2012, č. j. 027616/2012/KUSK/DOP/hol, sp. zn. 027616/2012/KUSK/2, potvrdil rozhodnutí Městského úřadu Poděbrady, odboru dopravy (dále též „správní orgán prvního stupně“), ze dne 29. 12. 2011, č. j. 0056834/OD/2011/Smi, kterým byl žalobce uznán vinným ze spáchání přestupku podle § 125c odst. 1 písm. f) bodu 2 zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů (dále též „zákon o silničním provozu“), kterého se dopustil tím, že dne 11. 9. 2011 v 13:54 hod. na silnici č. I/32 v obci Nouzov při řízení nákladního automobilu tov. zn. VW Transporter, registrační značky X překročil nejvyšší dovolenou rychlost v obci o 40 km/hod a více, neboť jeho vozidlu byla naměřena rychlost 118 km/hod., která po odečtení maximální přípustné odchylky měřicího zařízení

(-3%) ve prospěch žalobce činila 114,46 km/hod. Žalobce tak překročil nejvyšší dovolenou rychlost v obci (stanovenou dopravní značkou na 70 km/hod.) minimálně o 44,46 km/hod. a svým jednáním porušil § 18 odst. 4 zákona o silničním provozu. Správní orgán prvního stupně žalobci za tento přestupek uložil podle § 125c odst. 4 písm. d) zákona o silničním provozu pokutu ve výši 5 000 Kč a dále mu podle § 125c odst. 5 zákona o silničním provozu uložil zákaz činnosti spočívající v zákazu řízení motorových vozidel v trvání 6 měsíců ode dne nabytí právní moci rozhodnutí.

[2] Žalovaný v odůvodnění svého rozhodnutí nepřisvědčil odvolacím námitkám žalobce, v nichž namítal porušení správního řádu a zákona o přestupcích správním orgánem prvního stupně, neboť přestupek projednal bez jeho účasti, přestože se žalobce z jednání nařízeného na den 29. 12. 2011 řádně omluvil, když dne 27. 12. 2011 zaslal správnímu orgánu prvního stupně přípis datovaný 23. 12. 2011, v němž uvedl, že je nucen se celodenně starat o svou vážně nemocnou manželku a zároveň požádal o postoupení věci správnímu orgánu místně příslušnému podle adresy svého trvalého pobytu. Žalobce v podaném odvolání dále vyjádřil přesvědčení, že z textu uvedeného přípisu doručeného správnímu orgánu prvního stupně dne 28. 12. 2011 je jasné patrné, že nebyl schopen se k nařízenému jednání dostavit. Správní orgán prvního stupně tak pochybil, pokud přestupek dne 29. 12. 2011 bez účasti žalobce projednal, a tím žalobci upřel základní práva účastníka řízení, tj. možnost seznámit se s poklady správního orgánu, na základě kterých bylo vydáno rozhodnutí a řádně se v celé věci hájit. Žalovaný se v první řadě ztotožnil se závěry správního orgánu prvního stupně, že v posuzované věci je spolehlivě prokázáno překročení maximální povolené rychlosti nejméně o 44,46 km/hod, čímž žalobce naplnil veškeré znaky skutkové podstaty přestupku podle § 125c odst. 1 písm. f) bodu 2. zákona o silničním provozu. Přípis žalobce ze dne 27. 12. 2011 žalovaný vyhodnotil ve shodě se správním orgánem prvního stupně jako žádost o postoupení přestupku k projednání do místa jeho trvalého pobytu, v níž však nebyla uvedena omluva z jednání. Žalovaný poukázal na skutečnost, že žádosti o postoupení přestupku do místa trvalého bydliště správní orgán prvního stupně nevyhověl, o čemž byl žalobce písemně vyrozuměn sdělením ze dne 29. 12. 2011, č. j. 0056837/OD/2011/SMi.

[3] Proti rozhodnutí žalovaného podal žalobce žalobu, v níž nejprve poukázal na obsah svého přípisu ze dne 23. 12. 2011 a uvedl, že v den, na který bylo nařízeno jednání, nemohl ponechat manželku samotnou, přičemž její převoz na místo projednání přestupku byl s ohledem na její zdravotní stav vyloučený. Žalobce vyjádřil přesvědčení, že tuto skutečnost doložil potvrzením ošetřující lékařky ze dne 12. 1. 2012 (připojeným k odvolání proti rozhodnutí správního orgánu prvního stupně), v němž je uvedeno, že zdravotní stav jeho manželky se zhoršil a byl jí doporučen 24 hodinový monitoring a pobyt mimo Prahu do doby, než bude její zdravotní stav stabilizován. S poukazem na uvedené lékařské potvrzení žalobce namítal, že správní orgány obou stupňů pochybily, když podání žalobce ze dne 23. 12. 2011 neposoudily jako omluvu z nařízeného jednání. V této souvislosti žalobce správnímu orgánu prvního stupně vytknul, že nutnost nepřetržité péče o jeho manželku nepovažoval za důležitý důvod ve smyslu § 74 zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, přestože byl o tomto důvodu řádně a včas informován. Stejně jako již v odvolání proti rozhodnutí správního orgánu prvního stupně žalobce namítal, že došlo k porušení jeho procesních práv, když mu bylo odepráno právo se ve věci hájit. Nemohl tak ani uvést skutečnosti, které prokazují, že se přestupku dopustil v krajní nouzi, a které by i v případě,

pokračování

pokud by správní orgán neshledal naplnění znaků krajní nouze, představovaly natolik významné polehčující okolnosti, že by výrazně zmírnilo uložený trest. V této souvislosti žalobce zmínil, že bez řidičského oprávnění není schopen zajistit potřebnou péči pro svou vážně nemocnou manželku, která tak je v okamžiku, kdy nebude schopen operativně zajistit její převoz k lékaři, přímo ohrožena na životě. Žalobce upozornil na skutečnost, že Policie ČR dodatečně manipulovala s oznámením sepsaným policejní hlídkou, do kterého byly některé údaje dodatečně doplňovány. S ohledem na výše uvedené skutečnosti žalobce navrhl, aby krajský soud rozhodnutí žalovaného zrušil, věc mu vrátil k dalšímu řízení a uložil žalovanému povinnost zaplatit žalobci k rukám jeho právního zástupce náhradu nákladů řízení. Zároveň žalobce požádal, aby byl žalobě přiznán odkladný účinek (tento návrh zamítl Krajský soud v Praze usnesením ze dne 14. 11. 2012, č. j. 51 A 13/2012 – 29).

[4] Krajský soud v Praze rozsudkem ze dne 16. 1. 2013, č. j. 51 A 13/2012 – 37, žalobu zamítl a rozhodl dále, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení. Krajský soud se ztotožnil se závěry žalovaného, ke kterým dospěl v žalobou napadeném rozhodnutí a se stanoviskem žalovaného uvedeným ve vyjádření k žalobě ze dne 12. 10. 2012. Dospěl k závěru, že z podání žalobce podaného k poštovní přepravě dne 27. 12. 2011 nevyplývá omluva, ani jiný důležitý důvod pro jeho nepřítomnost u ústního jednání nařízeného na den 29. 12. 2011. Vyjádření lékařky ke zdravotnímu stavu manželky žalobce ze dne 12. 1. 2012 obdržel správní orgán prvního stupně až dne 16. 1. 2012 a neměl jej tedy k dispozici před vydáním rozhodnutí. Důkazní břemeno náležité omluvy nebo důležitého důvodu pro nedostavení se k ústnímu projednání přitom nese účastník řízení. Správní orgán je pouze povinen vypořádat se s důvodností omluvy stejně pečlivě, jako s každým jiným důkazem. Z textu podání žalobce ze dne 27. 12. 2011 však pouze vyplývá nutnost péče o nemocnou manželku. Není v něm uvedeno, proč musí o manželku pečovat pouze a jediné žalobce a z jakého důvodu není možné péči na dobu ústního jednání zařídit jinak. Tvzení žalobce o nutnosti péče o jeho manželku označil krajský soud ve shodě se žalovaným za nevěrohodné z několika důvodů: ve vyjádření lékařky není uvedeno, že péči o manželku musí vykonávat pouze žalobce, údajně nutná nepřetržitá péče o manželku by žalobci v podstatě znemožňovala i běžné fungování domácnosti, ze které by v podstatě nemohl vůbec odejít, žalobce by jen stěží mohl podnikat v oblasti daňového poradenství, podpůrné činnosti pro zemědělství a posklizňovou činnost, zprostředkování velkoobchodu a velkoobchod v zastoupení, maloobchod ve specializovaných prodejnách, činnost v oblasti nemovitostí a dále být ještě statutárním orgánem v několika obchodních společnostech. K nevěrohodnosti tvrzení žalobce přispívá i to, že ačkoliv mu oznámení o nařízení ústního jednání bylo doručeno dne 2. 12. 2011, reagoval na něj až shora zmíněným přípisem ze dne 23. 12. 2011, který byl správnímu orgánu prvního stupně doručen až těsně před nařízeným ústním jednáním.

[5] Krajský soud dále uvedl, že zákon přesně nestanoví, jak by měla náležitá omluva vypadat. Posouzení náležitosti omluvy nebo důležitosti důvodu bránícího účasti u jednání tak spadá do diskrečního oprávnění svěřeného správnímu orgánu ustanovením § 74 zákona o přestupcích (viz rozsudek NSS ze dne 30. 5. 2008, č. j. 2 As 16/2008 - 41, nebo rozsudek ze dne 14. 6. 2012, č. j. 1 As 55/2012 - 32, část III.D.). V rámci zákonem svěřené diskreční pravomoci správní orgán prvního stupně posoudil přípis žalobce doručený mu dne 28. 12. 2011 podle jeho jednoznačného textu a také ho tak vyřídil.

[6] Krajský soud nepřisvědčil ani žalobní námitce, v níž stěžovatel správním orgánům vytýkal porušení svých procesních práv. Ve shodě se žalovaným totiž dospěl k závěru, že žalobce byl oznámením ze dne 28. 11. 2011, č.j. 0051692/OD/2011/SMi, které mu bylo doručeno dne 2. 12. 2011 seznámen s datem ústního jednání a se svými právy jakožto účastníka řízení. Žalobce tak mohl tato svá práva uplatnit kdykoliv po dobu 26-ti dnů od doručení tohoto oznámení do 29. 12. 2011. Krajský soud podotknul, že účastník řízení tato svá práva může a nemusí využít. Skutečnost, že žalobce svých práv nevyužil, nemůže představovat vadu řízení. Žalobce se totiž z ústního jednání před správním orgánem prvního stupně řádně neomluvil a neuvedl důležité důvody, které mu zabránily tohoto jednání zúčastnit.

[7] Také v případě tvrzení žalobce, že se jednalo o krajní nouzi, se krajský soud ztotožnil se závěry žalovaného, který poukázal na skutečnost, že žalobci byla uložena pokuta na nejnižší možné spodní hranici, přičemž byly zohledněny všechny dle přestupkového zákona přípustné polehčující okolnosti. Toto tvrzení žalobce se navíc objevuje až jako žalobní námitka a zůstává pouze v rovině obecných tvrzení, aniž by žalobce uvedl konkrétní skutečnosti, pro které považuje své jednání za jednání v krajní nouzi. Žalobcem tvrzený stav krajní nouze nevyplývá ani ze zjištěného skutkového stavu.

[8] K žalobní námitce, že Policie ČR dodatečně manipulovala se sepsaným oznámením o přestupku, krajský soud ve shodě se žalovaným uvedl, že tato žalobní námitka je pouze obecným a nekonkrétním tvrzením. Rozdíl mezi oznámením o přestupku ze dne 11. 9. 2011, č. j. KRPS-182791/PŘ-2011-010806, a úředním záznamem policie ze dne 8. 10. 2011, č. j. KRPS-182791-4/PŘ-2011-010806-STA tvoří pouze údaj o „VIN“ kódu motorového vozidla. Patrně tak došlo doplňování podrobnějších údajů o vozidle, které nebylo možno zjistit na místě při spáchání přestupku žalobcem. „VIN“ kód vozidla však není údajem, který by nějak měnil nebo doplňoval skutková zjištění týkající se přestupku žalobce a jeho doplnění tak nepředstavuje vadu řízení.

[9] Na úplný závěr krajský soud dodal, že žalobce byl v minulosti opakovaně uznán vinným z přestupků proti bezpečnosti a plynulosti silničního provozu. Sankci uloženou žalobci za projednávaný přestupek tak krajský soud označil za zcela odpovídající všem okolnostem případu.

[10] Proti tomuto rozsudku krajského soudu podal žalobce (dále též „stěžovatel“) včas kasační stížnost z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 písm. a) a b) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále též „s. ř. s.“). Zásadní a závažné pochybení správních orgánů spatřuje stěžovatel v tom, že nebyla dodržena zásada ústnosti, nebyl mu dán prostor se ve věci hájit a správní orgány se nezabývaly zdůvodněním omluvy z ústního jednání před správním orgánem prvního stupně. V této souvislosti stěžovatel poukázal na skutečnost, že sám krajský soud připustil, že se stěžovatel z ústního jednání omlouval. Stejně jako v předcházejícím řízení upozornil, že v den nařízeného jednání před správním orgánem prvního stupně, nemohl svou vážně nemocnou manželku ponechat doma samotnou, přičemž její převoz na místo ústního jednání nebyl možný. V této souvislosti zmínil, že se snažil nalézt na den konání ústního jednání osobu, která by o manželku pečovala, avšak s ohledem na skutečnost, že se jednalo o běžný pracovní den na konci kalendářního roku, kdy většina lidí již nemá dostatek dovolené, popřípadě dovolenou využili k týdenní rekreaci v rámci prodloužení vánočních svátků, se mu tuto péči nepodařilo zařídit. K tomu, že

pokračování

rozhodné skutečnosti, kterými omlouval svou neúčast u jednání, neoznámil dříve, stěžovatel uvedl, že vycházel z předpokladu, že se k věci bude moci vyjádřit před správním orgánem prvního stupně, což mu však bylo znemožněno. K věci se nemohl vyjádřit ani před žalovaným, který ze stěžovateli neznámého důvodu rozhodoval bez nařízení jednání, čímž bylo stěžovateli odepřeno jeho zákonné právo se k věci vyjádřit. Stejně pochybení (rozhodnutí věci bez jednání) stěžovatel vytkl také krajskému soudu. Stěžovatel setrval na svém závěru, že při spáchání přestupku jednal v krajní nouzi a namítal, že Policie ČR mu nedala v tomto směru prostor se k věci vyjádřit. Stejně pochybení vytkl stěžovatel správním orgánům obou stupňů. Ohledně změn v oznámení sepsaném Policií ČR stěžovatel uvedl, že jakékoli dodatečné doplnění, byť pouze o údaj, kterým je VIN kód vozidla, by mu mělo být sděleno a Policie ČR tak sama svým chováním dala stěžovateli podnět k tomu, aby se domníval, že sepsání oznámení o přestupku neproběhlo zcela korektním způsobem. Stěžovatel dále namítal, že krajský soud se nezabýval námitkou, že bez řidičského oprávnění není schopen zajistit potřebnou péči o svoji vážně nemocnou manželku, která v okamžiku, kdy nebude schopen operativně zajistit její převoz k lékaři, bude přímo ohrožena na životě. S ohledem na výše uvedené stěžovatel navrhl, aby Nejvyšší správní soud rozsudek krajského soudu zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

[11] Žalovaný ve vyjádření ke kasační stížnosti uvedl, že z textu podání stěžovatele ze dne 23. 12. 2011 nevyplývá omluva z jednání ani jiný důležitý důvod pro nepřítomnost stěžovatele u ústního jednání. Upozornil na skutečnost, že z obsahu kasační stížnosti je zřejmé, že stěžovatel má možnost zajistit celodenní péči o manželku jinými osobami a uvedl, že v průběhu správního řízení stěžovatel nedoložil žádný doklad, který by přesvědčivě prokazoval nezbytnost jeho přítomnosti u nemocné manželky. K námitce stěžovatele, že k věci nemohl vyjádřit ani v řízení před žalovaným, žalovaný poukázal na § 49 správního řádu, podle kterého se jednání nařizuje v případech, kdy to stanoví zákona a uvedl, že v případě odvolacího řízení není stanovena povinnost správního orgánu nařídit ústní jednání. Stěžovatel navíc byl v průběhu odvolacího řízení zastoupen advokátem. Žalovaný dále poukázal na skutečnost, že krajní nouze se stěžovatel začal dovolávat až v řízení před krajským soudem, přestože měl možnost tuto skutečnost uvést již do oznámení o přestupku. Z kasační námítky, v níž stěžovatel poukazuje na skutečnost, že bez řidičského oprávnění není schopen zajistit potřebnou péči o svoji vážně nemocnou manželku, podle žalovaného nevyplývá, v čem stěžovatel spatřuje nezákonnost spočívající v nesprávném posouzení právní otázky, či nesprávně zjištěný skutkový stav. Žalovaný poznamenal, že se mu toto tvrzení stěžovatele jeví jako účelové s ohledem na jeho předmět podnikání a dostupnost zdravotnické záchranné služby. S přihlédnutím k výše uvedenému žalovaný navrhl, aby Nejvyšší správní osud kasační stížnosti zamítl a rozhodl dále, že stěžovatel nemá právo na náhradu nákladů soudního řízení.

II.

Posouzení kasační stížnosti

[12] Nejvyšší správní soud nejprve posoudil zákonné náležitosti kasační stížnosti a konstatoval, že kasační stížnost byla podána včas, osobou oprávněnou, proti rozhodnutí, proti němuž je kasační stížnost ve smyslu § 102 s. ř. s. přípustná, a stěžovatel je v souladu s § 105 odst. 2 s. ř. s. zastoupen advokátem. Poté Nejvyšší správní soud přezkoumal důvodnost kasační stížnosti v souladu s ustanovením § 109 odst. 3 a 4 s. ř. s., v mezích

jejího rozsahu a uplatněných důvodů. Neshledal přitom vady podle § 109 odst. 4 s. ř. s., k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti.

[13] Podle § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s. lze kasační stížnost podat pouze z důvodů tvrzené nezákonnosti spočívající v nesprávném posouzení právní otázky soudem v předcházejícím řízení. Nesprávné posouzení právní otázky soudem v předcházejícím řízení by muselo spočívat v tom, že na správně zjištěný skutkový stav je aplikován nesprávný právní předpis, popř. je sice aplikován správný právní předpis, ale tento je nesprávně vyložen.

[14] Podle ustanovení § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s. lze kasační stížnost podat z důvodu tvrzené vady řízení spočívající v tom, že skutková podstata, z níž správní orgán v napadeném rozhodnutí vycházel, nemá oporu ve spisech nebo je s nimi v rozporu, nebo že při jejím zjišťování byl porušen zákon v ustanoveních o řízení před správním orgánem takovým způsobem, že to mohlo ovlivnit zákonnost, a pro tuto důvodně vytýkanou vadu soud, který ve věci rozhodoval, napadené rozhodnutí správního orgánu měl zrušit; za takovou vadu řízení se považuje i nepřezkoumatelnost rozhodnutí správního orgánu pro nesrozumitelnost.

[15] Kasační stížnost není důvodná.

[16] Podle § 74 odst. 1 zákona o přestupcích, ve znění účinném ke dni vydání rozhodnutí žalovaného, *o přestupku koná správní orgán v prvním stupni ústní jednání. V nepřítomnosti obviněného z přestupku lze věc projednat jen tehdy, jestliže odmítne, ač byl řádně předvolán, se k projednání dostavit nebo se nedostaví bez náležité omluvy nebo důležitého důvodu.*

[17] Z provedené rekapitulace je zřejmé, že v posuzované věci se jedná především o posouzení otázky, zda správní orgány (zejména správní orgán prvního stupně) postupovaly správně, pokud věc projednaly v nepřítomnosti stěžovatele.

[18] Mezi účastníky řízení je nesporné, že dne 28. 12. 2011 byl správnímu orgánu prvního stupně doručen přípis stěžovatele ze dne 23. 12. 2011, podaný k poštovní přepravě dne 27. 12. 2011, v němž uvedl: *„Dne 2. 12. 2011 jsem si převzal předvolání k projednání shora uvedeného přestupku na den 29. 12. 2011. Vzhledem k tomu, že se starám o svou manželku, která je vážně nemocná a vyžaduje moji celodenní péči (z tohoto důvodu došlo k přestupku), Vás uctivě žádám o postoupení tohoto přestupku dle mého trvalého pobytu k projednání“.*

[19] Z obsahu tohoto přípisu je patrná žádost stěžovatele, aby přestupek projednal správní orgán, v jehož obvodu stěžovatel bydlí. Žádný další požadavek vůči správním orgánům však z přípisu patrný není. Na tomto místě považuje Nejvyšší správní soud za vhodné upozornit na skutečnost, že správní orgány jsou povinny posuzovat podání podle skutečného obsahu (§ 37 odst. 1 správního řádu), nemohou si tedy obsah podání účastníků jakkoliv domýšlet; přípis stěžovatele je navíc formulován natolik stručně a jasně, že netrpí žádnými nedostatky, které by bylo třeba odstraňovat postupem podle § 37 odst. 3 správního řádu, podle kterého, *nemá-li podání předepsané náležitosti nebo trpí-li jinými vadami, pomůže správní orgán podateli nedostatky odstranit nebo ho vyzve k jejich odstranění a poskytne mu k tomu přiměřenou lhůtu.* Nejvyšší správní soud tak je stejně jako krajský

pokračování

soud i správní orgány obou stupňů přesvědčen, že z uvedeného přípisu nevyplývá žádná omluva pro nepřítomnost stěžovatele u ústního jednání před správním orgánem prvního stupně nařízeného na den 29. 12. 2011. V předvolání k tomuto ústnímu jednání, které si osobně převzal dne 2. 12. 2011, byl stěžovatel řádně poučen o svých právech účastníka řízení dle § 33, § 36 odst. 3 správního řádu a § 73 odst. 2 a § 74 odst. 1 zákona o přestupcích. Vzhledem k tomu, že se stěžovatel k jednání nedostavil a ani se z něj žádným způsobem neomluvil, postupoval správní orgán prvního stupně v souladu s § 74 odst. 1 zákona o přestupcích, když věc projednal bez přítomnosti stěžovatele, o čemž jej vyrozuměl sdělením ze dne 29. 12. 2011, č. j. 0056837/OD/2011/SMi, v němž zároveň uvedl, že s ohledem na § 55 zákona o přestupcích neshledal podmínky pro postoupení věci jinému správnímu orgánu. Nejvyšší správní soud k tomu doplňuje, že stěžovatel ve svém podání z 23. 12. 2011 nijak nekonkretizoval důvody, které by mu bránily se k nařízenému ústnímu jednání dostavit (např. konkretizací vážného zdravotního stavu manželky vyžadující neustálou péči, jeho doložením lékařskými zprávami, vysvětlením proč péči o manželku v rozhodnou dobu nemůže zajistit jiná osoba, včetně případně placených ošetřovatelů apod.). Takové důvody věrohodně dokládající nemožnost se dostavit k nařízenému projednání přestupku nevyplývají ani z dodatečně až v rámci odvolání předloženého lékařského potvrzení. Pokud by za těchto okolností správní orgány s odkazem na vágní tvrzení stěžovatele o nemoci manželky věc neprojednaly v nepřítomnosti stěžovatele, porušily by § 6 odst. 1 správního řádu, který jim ukládá vyřídit věc bez zbytečných průtahů. Uplatnění procesních práv stěžovatele (vyjádření se k rozhodným okolnostem a podkladům rozhodnutí, navržení důkazů svědčících ve prospěch stěžovatele apod.) nebyly ze strany správních orgánů kladeny žádné překážky, pokud stěžovatel těchto možností nevyužil, jde pouze o důsledek jeho rozhodnutí, který nelze správním orgánům vytýkat.

[20] Stěžovatel v kasační stížnosti žalovanému vytknul, že ve věci rozhodoval bez nařízení jednání. K této námitce Nejvyšší správní soud předesílá, že podle § 49 odst. 1 správního řádu, použitého v řízení o odvolání podle § 93 odst. 1 téhož zákona, ústní jednání správní orgán nařídí v případech, kdy to stanoví zákon, a dále tehdy, jestliže je to ke splnění účelu řízení a uplatnění práv účastníků nezbytné. V žádném z ustanovení hlavy VIII. části druhé správního řádu (§ 81 - § 93) upravující odvolací řízení není stanovena povinnost správního orgánu nařídit jednání k projednání odvolání. Stěžovatel v odvolání v podstatě pouze zpochybňoval postup správního orgánu prvního stupně, který věc projednal bez jeho účasti. K posouzení odvolacích námitek stěžovatele tak nebylo nutné nařizovat jednání a plně postačovalo vyjít z obsahu správního spisu. Žalovaný se s námitkami žalobce uvedenými v odvolání řádně vypořádal, byť tak učinil poněkud stručně. Nejvyšší správní soud dodává, že stěžovatel byl již v průběhu odvolacího správního řízení zastoupen advokátem, tj. osobou práva znalou, nic mu tak nebránilo uvést v odvolání veškeré rozhodné skutečnosti. Ani z těchto hledisek nedošlo k žádné újmě na jeho právech účastníka řízení. Nejvyšší správní soud je proto stejně jako krajský soud přesvědčen, že pokud stěžovatel nevyužil své právo účastníka řízení na ústní projednání věci, nepředstavuje to vadu řízení.

[21] Námitkám stěžovatele, podle kterých nebyla dodržena zásada ústnosti, nebyl mu dán prostor se ve věci hájit a k věci se vyjádřit a správní orgány se nezabývaly

zdůvodněním omluvy z ústního jednání před správním orgánem prvního stupně, tak nelze přisvědčit.

[22] Důvodná není ani námitka, v níž stěžovatel krajskému soudu vytýká, že ve věci rozhodl bez jednání. Stěžovatel totiž žádným způsobem v stanovené lhůtě nereagoval na „Výzvu a poučení žalobce o právech a povinnostech“ ze dne 10. 12. 2012, č. j. 51 A 13/2012 – 33, která byla do datové schránky zástupce stěžovatele doručena dne 11. 12. 2012, v níž krajský soud stěžovatele vyzval, nechť soudu sdělí, zda souhlasí s tím, aby bylo ve věci rozhodnuto bez nařízení jednání (§ 51 odst. 1 s. ř. s.) a dále jej upozornil, že nevyjádří-li do dvou týdnů doručení tohoto přípisu svůj nesouhlas s takovýmto projednáním věci, bude soud mít za to, že s tímto postupem souhlasí.

[23] Závěr stěžovatele, podle kterého sám krajský soud připustil, že se stěžovatel z ústního jednání omlouval, je mylný, neboť z odůvodnění kasační stížnosti napadeného rozsudku je zřejmé, že krajský soud ve shodě se žalovaným shledal, že z podání stěžovatele podaného k poštovní přepravě dne 27. 12. 2011 nevyplývá omluva, ani jiný důležitý důvod pro jeho nepřítomnost u ústního jednání nařízeného na den 29. 12. 2011. Na tomto závěru nic nemění skutečnost, že se krajský soud při hodnocení věrohodnosti tvrzení stěžovatele ohledně nezbytnosti péče o jeho nemocnou manželku vyjádřil k otázce, jakým způsobem mají správní orgány posuzovat důvodnost omluvy účastníka řízení z nařízeného ústního jednání.

[24] Stěžovatel v kasační stížnosti rovněž tvrdil, že při spáchání přestupku jednal v krajní nouzi, v souvislosti s čímž namítal, že mu Policie ČR a správní orgány obou stupňů nedaly v tomto směru prostor se k věci vyjádřit. Nejvyšší správní soud nepřisvědčil ani této námitce, neboť tvrzení stěžovatele o spáchání přestupku v krajní nouzi zůstává pouze v obecné rovině (opět nedoložené tvrzení o vážné nemoci manželky stěžovatele). Stěžovatel v tomto směru neuvádí žádné konkrétní skutečnosti a namítá v podstatě pouze údajné procesní pochybení správních orgánů a Policie ČR. Jak již přitom bylo uvedeno výše, v řízení před správními orgány k žádnému porušení práv stěžovatele nedošlo. Rovněž z oznámení přestupku sepsaného Policií ČR na místě přestupku a podepsaného stěžovatelem, je patrné, že stěžovateli byla dána možnost se k věci vyjádřit. Stěžovatel měl možnost konkretizovat a případně doložit své tvrzení ohledně krajní nouze, v níž údajně jednal, jak v rámci správního řízení, tak i v rámci žaloby. Této možnosti však evidentně nevyužil, proto případný závěr o krajní nouzi nemá žádnou oporu ve spisech.

[25] K tvrzení stěžovatele o dodatečných změnách v Oznámení o přestupku, Nejvyšší správní soud uvádí, že nezjistil žádné dodatečné změny v Oznámení přestupku sepsaného Policií ČR dne 11. 9. 2011, pod č. j. KRPS-182 791/PŘ-2011-010806. V úředním záznamu ze dne 8. 10. 2011, č. j. KRPS-182791-4/PŘ-2011-010806-STA pořízeném o přestupku stěžovatele je vozidlo, kterým stěžovatel spáchal přestupek, specifikováno podrobněji oproti oznámení přestupku, neboť je zde navíc uveden jeho VIN kód. Uvedení identifikačního čísla vozidla v úředním záznamu však nijak nesouvisí se skutečností, že se stěžovatel dopustil přestupku, ani s tím, že se bez omluvy nedostavil k nařízenému ústnímu jednání před správním orgánem prvního stupně. Okolnost, že podstatně překročil nejvyšší povolenou rychlost ostatně stěžovatel ani nijak nevyvracel.

pokračování

[26] Nejvyšší správní soud nepřisvědčil ani námitce, v níž stěžovatel vyjádřil přesvědčení, že se krajský soud nezabýval námitkou, že (z důvodu projednání věci v nepřítomnosti stěžovatele nemohl správním orgánům vysvětlit, že) bez řidičského oprávnění není schopen zajistit potřebnou péči o svoji vážně nemocnou manželku, která v okamžiku, kdy nebude schopen operativně zajistit její převoz k lékaři, bude přímo ohrožena na životě. V první řadě je třeba uvést, že z kontextu odůvodnění rozsudku krajského soudu je zřejmé, že krajský soud této námitce nepřisvědčil, neboť dospěl k závěru o nedůvěryhodnosti tvrzení stěžovatele o nutnosti nepřetržité péče o jeho nemocnou manželku a poukázal na skutečnost, že v lékařském potvrzení předloženým stěžovatelem není uvedeno, proč musí pečovat o manželku pouze a jedině stěžovatel. Nejvyšší správní soud dále považuje tuto námitku stěžovatele za bezpředmětnou, neboť pokud by se skutečně zdravotní stav manželky stěžovatele zhoršil natolik, že by byl nutný její okamžitý převoz k lékaři a byla by ohrožena na životě, může stěžovatel, kterému byl uložen zákaz činnosti řízení všech motorových vozidel na dobu 6 měsíců, tento převoz zabezpečit prostřednictvím zdravotnické záchranné služby. Pokud by situace nebyla natolik naléhavá, aby bylo nutné využít zdravotnické záchranné služby, bylo by možné pro přepravu nemocné manželky k lékaři využít např. TAXI služby. V této souvislosti Nejvyšší správní soud konstatuje, že zákaz činnosti motorových vozidel vždy představuje více či méně závažný zásah do sféry takto potrestaného účastníka řízení (např. ztráta zaměstnání, v případě profesionálních řidičů), kterému tak nezbývá, než se s touto skutečností vypořádat. V daném případě konstatuje Nejvyšší správní soud souhlasně s krajským soudem, že uložení zákazu řízení motorových vozidel na 6 měsíců nelze s přihlédnutím k osobním poměrům stěžovatele a okolnostem spáchaného přestupku považovat za nepřiměřené.

III.

Závěr a rozhodnutí o nákladech řízení

[27] Z výše uvedených důvodů dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, že rozsudek krajského soudu netrpí namítanými vadami ve smyslu § 103 odst. 1 písm. a) a b) s. ř. s. Kasační stížnost proto podle § 110 odst. 1 věta druhá s. ř. s. jako nedůvodnou zamítl.

[28] O náhradě nákladů řízení rozhodl Nejvyšší správní soud v souladu s ustanovením § 60 odst. 1 ve spojení s § 120 s. ř. s. Stěžovatel ve věci neměl úspěch, a proto nemá právo na náhradu nákladů řízení, které mu vznikly. Žalovanému správnímu orgánu, kterému by jinak jakožto úspěšnému účastníku řízení právo na náhradu nákladů řízení příslušelo, náklady v řízení o kasační stížnosti v míře přesahující rámec jeho úřední činnosti nevznikly.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 29. května 2013

JUDr. Dagmar Nygrínová
předsedkyně senátu

